

Nemzetpolitikai összefoglaló

2021. 16. hét



MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET



Megjelent a Nemzeti újrakezdés program pályázati felhívása

Hat területen támogatja a külföldi magyar szervezeteket a nemzetpolitikáért felelős államtitkárság új pályázati kiírása, amely kedden jelent meg Nemzeti újrakezdés program néven – jelentette be a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára. Potápi Árpád János közölte: a kormány 2011-től hirdet pályázati felhívásokat a külföldi magyar szervezetek számára működés, fejlesztés, eszközbeszerzés, rendezvények, programok támogatása céljából, amivel évente több ezer ilyen szervezet tevékenységét segítik. Kiemelte, idén a korábban több program részeként nyújtott támogatásokat és pályázati felhívásokat Nemzeti újrakezdési program címmel egységesítik. Abban hat – oktatási, kulturális, egyházi, sport-, ifjúsági, cserkész- és közösségi, valamint diaszpóra – alprogram szerepel. Az államtitkár hangsúlyozta: a most meghirdetett első nagy kiírásban működésre, fejlesztésre, eszközbeszerzésre lehet pályázni április 15-től május 14-ig. A támogatási keretösszeg 1,5 milliárd forint, amelyből a szervezetek 300 ezer és ötmillió forint közötti összeget igényelhetnek vissza nem térítendő támogatásként. A jogosultak körével kapcsolatban kifejtette, hogy például az oktatási alprogramokban minden olyan szervezet pályázhat, amelynek létesítő okiratában szerepel az oktatási tevékenység, a kulturális alprogram forrásaira pedig minden kulturális tevékenységet végző szervezet aspirálhat. Szólt arról is, hogy a diaszpóra-alprogramban külön biztosítanak pályázati lehetőséget a diaszpóraszervezeteknek, illetve hétvégi magyar iskolák szervezéséhez. Beszámolt arról is, hogy a nemzeti újrakezdés éve részeként minden hónapban kiemelnek egy-egy témát: januárban a sport volt, februárban a gyermekegészség, márciusban a közösségek, áprilisban pedig a tanulás.

A járvány miatti kapcsolattartási nehézségekkel és a Minority SafePack-kezdemenyezéssel foglalkozott a KMKF

A járványhelyzettel kialakult kapcsolattartási nehézségekkel, a Minority SafePack európai polgári kezdeményezéssel és a nemzeti önazonosság védelméről szóló felhívással foglalkozott az Országgyűlésben a Kárpát-medencei Képviselek Fórumának (KMKF) szakpolitikai munkacsoportja Vitányi István és Kocsis-Cake Olivio társelnök vezetésével. Lakatos Tibor rendőr dandártábornok, az operatív törzs ügyeleti központjának vezetője, a határforgalommal kapcsolatos szabályozást és az elmúlt év tapasztalatait mutatta be. Lakatos Tibor arról beszélt, hogy számos kedvezményt vezettek be az ingázóknak, az agráriumban dolgozóknak és a szabályok kialakításánál fontos szempont volt a határ mentén élő magyarság kapcsolattartása. Vitányi István társelnök bemutatta a választókerzetét érintő kedvező határ menti tapasztalatokat. A munkacsoport tagjai is köszönetüket fejezték ki a rendészeti szervek által végzett munkáért, továbbá javaslatokat fogalmaztak meg a határátkelő pontokkal kapcsolatban és felvetették az oltási igazolvánnyal való utazás kérdéseit. Vincze Loránt európai parlamenti képviselő, a FÜEN elnöke tartott tájékoztatást a Minority SafePack európai polgári kezdeményezéssel kapcsolatos fejleményekről. Az Európai Bizottság (EB) január 15-én közölte, nem indítja be a jogalkotást az európai kisebbségvédelmi kezdeményezés kilenc pontja kapcsán, amelyre válaszul a döntésének semmissé nyilvánítását kérte márciusban az Európai Unió Törvényszékétől a Minority SafePack kezdeményező bizottsága. Vincze Loránt beszámolt



arról a széles körű támogatási hullámról is, amely az EB döntése után indult, és továbbra is folyamatos a támogató határozatok érkezése Nyugat-Európából, illetve a külhoni magyar közösségektől. A munkacsoport külhoni és magyarországi tagjai egyöntetűen kiálltak a kezdeményezés fenntartása mellett, a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) európai polgári kezdeményezése kapcsán e kezdeményezések egymást támogató jellegét emelték ki.



A külhoni gazdaságfejlesztési program a magyar gazdaságot erősíti

A külhoni gazdaságfejlesztési program a magyar gazdaságot erősíti, a külhoni magyar vállalkozások kormányzati támogatása az adófizetőknek is megtérül – mondta Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára az erdélyi mentorprogram első online képzésének megnyitóján. Rámutatott arra, hogy a külhoni gazdaságfejlesztési program része a mentorhálózat kiépítése, amellyel a helyi magyar társadalmat, gazdaságot fejlesztik. A Vajdaság után Erdélyben is megkezdődött mentorprogram lényege, hogy a több éve, évtizede jól működő vállalkozások támogassák az induló vállalkozókat, rövidüljön a vállalkozói tanulási folyamat, kapcsolati hálót hozzanak létre a vállalkozók, a különböző régiók között – ismertette. Potápi Árpád János kiemelte, hogy a nemzetpolitikában 2014-2015 óta a hagyományos támogatási rendszer mellett egyre nagyobb hangsúlyt kap a szülőföldön való boldogulás segítése egyrészt a szakképzésen, másrészt a gazdasági támogatási rendszeren keresztül. Ez utóbbi jelentheti a vállalkozások számára a fejlesztési lehetőséget, a tőkebevonást, illetve a vállalkozások programokkal történő megerősítését is – mondta. A külhoni gazdaságfejlesztési programok minden régióban elindultak, így a Vajdaságban, Kárpátalján, Erdélyben, Felvidéken, Muravidéken és Horvátországban. A programokat alapvetően a Külgazdasági és Külügyminisztérium bonyolítja a társszervezetekkel – mondta az államtitkár. A nemzetpolitikai államtitkarság szerdán indult és június végén záruló erdélyi mentorprogramjában több mint 30 erdélyi nagyvállalkozó mentorra való képzése valósul meg, akik mintegy 70 erdélyi kis-és középvállalkozónak nyújtanak majd segítséget vállalkozásuk sikeres működtetéséhez.

Greza István Pécskán: a magyar kormány forrásokat biztosít minden épülő óvoda és bölcsőde befejezésére

Időkapcsolat helyeztek el a magyar kormány támogatásával Pécskán épülő, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület pályázata révén megvalósuló magyar bölcsőde és óvoda falában csütörtök délelőtt. A szűkkörű ünnepségen Greza István, a Kárpát-medencei magyar óvodafejlesztési program miniszteri biztosa bejelentette: valamennyi elkezdett beruházást befejeznek, Budapest a robbanásszerűen megnövekedett építkezési költségek fedezésére megszavazta a forrásokat. A román–magyar határhoz közeli Arad megyei településen Greza István közölte, hogy 2022 végén zárul a magyar kormány 2016-ban indult Kárpát-medencei óvodaépítési programja, és minden épülő óvodát befejeznek, sőt néhány új intézményt is belevesznek a nemzetpolitikai



folyamattervbe. Mielőtt ez a program elindult 1664 óvodába járt magyar ajkú gyerek, de a programon belül 176 új intézményt építenek – közel 100 elkészült már –, valamint felújítottak 772 óvodát, s közel 400 helyen épültek játszóterek. Ezenkívül „megszámlálhatatlan mennyiségű” didaktikai eszközzel látták el az intézményeket. „A program összköltségvetése ezzel a nemrég elfogadott utolsó összeggel 61 milliárd forint, a gazdaságfejlesztési programok mellett Trianon óta ez a legnagyobb rendszerszintű nemzetpolitikai beavatkozás, és a források több mint fele Erdélyben kerül hasznosításra, a 176 új intézmény közül és 103 ebben a hatalmas nemzetrészünkben épül” – mondta.



Felvidéki magyarokat tüntettek ki Magyarország pozsonyi nagykövetségén

A felvidéki magyar közösségért végzett munkájuk elismeréseként odaítélt állami kitüntetések vett át két felvidéki magyar személyiség Magyarország pozsonyi nagykövetségén. Az Áder János magyar államfő által még a márciusi nemzeti ünnep alkalmából adományozott, de a járványhelyzet miatt csak most átadott kitüntetéseket Pető Tibor nagykövet nyújtotta át a pozsonyi nagykövetségen rendezett szűk körű ünnepség keretében. „Fontosnak tartjuk ilyen szűk körben is átadni ezeket a kitüntetéseket, mert úgy gondoljuk, hogy a normális életünk része, amikor közösségünk kiemelkedő teljesítményt nyújtó tagjait kitüntetjük” – mondta az átadás rendhagyó körülményeire utalva Pető Tibor. A nagykövet gratulált mindkét kitüntetettnek, akiről azt mondta: bár más-más területen, de egyaránt tettek azért, hogy legyen a magyarságnak jövője a Felvidéken. Ezzel összefüggésben emlékeztetett: a jövőt a gyermekek jelentik, majd felidézte, hogy az elmúlt években a Felvidéken az anyaország segítségével számos új óvodát sikerült felépíteni vagy meglévőket felújítani. A kitüntetettek közül a neki adományozott Magyar Arany Érdemkeresztet elsőként Németh Gabriella, a Magyar Közösség Pártjának politikusa vette át. A felvidéki magyarság önazonosságának megőrzéséhez hozzájáruló több évtizedes tevékenységéért, valamint Pozsony megye és Győr-Moson-Sopron megye együttműködésének elmélyítéséért adományozott elismerést a kitüntetett óriási megtiszteltetésnek nevezte. A neki adományozott Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést másodikként Molnár Sándor, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház zsinati főtanácsosa, a rimaszombati egyházközség lelkipásztora vette át. A lelkész a felvidéki magyarság és reformátusság jelenét és jövőjét szolgáló eredményeiért, illetve a Kárpát-medencei Óvodaprogram keretében a Felvidéken megvalósított fejlesztések koordinálásában elért érdemeiért kapta az elismerést. A kitüntetést megköszönve azt mondta: az nemcsak neki szól, hanem mindenkinek, aki aktív szerepet vállalt a program megvalósításában. Hozzátette: hálát ad az óvodaprogramért a magyar kormánynak és azoknak a pedagógusoknak is, akik segítették annak végrehajtását.





Születésnapot ünnepel a VM4K

Harmadik születésnapját ünnepli a szabadkai központú Vajdasági Magyar Képző-, Kutató és Kulturális Központ. Az intézménynek otthont adó Donáth Mór-ház a magyar kormány támogatásával kapott új arculatot. 2018-ban a költészet napján, április 11-én mutatkoztak be első rendezvényükkel, rögtön egy látványos villámcsődülettel, flashmobbal hívták fel magukra a figyelmet. Azóta töretlen a programok népszerűsége, minden téren folyamatosak az aktivitások. Kicsi, de lelkes csapat dolgozik a programokon, mondta el a Közügyek stúdiójában Lovas Ildikó, az intézmény vezetője.



Sakkpalota Komplex Képességfejlesztő Programon vettek részt kárpátaljai óvodapedagógusok

Horvátország, Erdély, Muravidék és Vajdaság után Kárpátaljára is eljutott a Sakkpalota Komplex Képességfejlesztő Program. A képzésen április 17-én 12 intézmény bevonásával 36 kárpátaljai óvodapedagógus vett részt az online térben. A határon túli magyar pedagógusoknak indított képzést a Nemzetpolitikai Államtitkárság szervezte meg. Az új programelemet idén indították útjára, ami a tervek szerint a Sakkjátszótér Program mellett párhuzamosan fog futni a tavaszi és őszi képzéseken. A módszertani képzéshez Sakkpalota Képességfejlesztő eszközcsoportot is kapnak a résztvevő intézmények. Orosz Ildikó, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség elnöke örömét fejezte ki az iránt, hogy több kárpátaljai pedagógus is jelentkezett a képzésre. Felhívta a figyelmet a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet sakk-klubjára, amelyet csütörtökönként szerveznek a Fedák Sári Kulturális Központban, Beregszászban. Ennek kapcsán hozzátette, hogy május elsejétől péntekenként sakkiskola indul a Vérke-parti városban. Hajnal Virág, a Nemzetpolitikai Államtitkárság főosztályvezetője elmondta, hogy az államtitkárság tematikus éve a nemzeti újrakezdés éve, ezen belül a jelenlegi a tanulás hónapja. Elmondta, hogy a külhoni magyar régiókban tevékenykedő pedagógusoknak kulcsszerepük van, főleg ebben a nehéz időszakban, amikor mindenki azt tanulja, hogy hogyan alkalmazkodjon a kialakult helyzethez.

200 millió forintnyi magyarországi támogatással újult meg a megyei színház Ungváron

A Kárpátaljai Kultúrkaraván elnevezésű magyar kormányprogram keretében megújult a Kárpátaljai Megyei Állami Ukrán Zenés-Drámai Színház teljes színpadtechnikája. Ebből az alkalomból technikai átadásra került sor a színház nagytermében Ungváron. Buhajla József, Magyarország ungvári főkonzulja elmondta, mindössze két hónapja jelentették be,



hogy Magyarország kormánya támogatja a zenés drámai színház felújítását Ungváron. Támogatták a színház hang- és fénytechnikájának, valamint a színpadtechnikának a teljes felújítását. „Kicsérélték a világot jelentő deszkákat is, valamint a forgószínpad szerkezetét, amely egyedül álló Kárpátalján, és egész Ukrajnában is csupán 3 van belőle. Több 10 tonna mozdult meg. Láthattuk a rendkívül korszerű technikát, amely a 35 éves felszerelés nyugdíjazását követően lett beüzemelve” – folytatta Buhajla József és előrebocsátotta, hogy a megkötött szerződés értelmében 20-25 előadással tudják magyar részről is megtölteni a színházat. Magyarország ismét bebizonyította azt, hogy támogatja és segíti a szomszédját, s a program keretében itt közel 200 millió forint beruházásával olyan színháztechnikát valósítottuk meg, amely példaértékű. Grezsa István miniszteri biztos Budapestről videóüzenetben köszöntötte a jelenlévőket. „Abban reménykedem, hogy ez a beruházás nemcsak a magyar és ukrán megértést fogja szolgálni a kultúrán keresztül, hanem egyúttal a magyar ügyeket is a határ mindkét oldalán” – hangsúlyozta a miniszteri biztos és kiemelte, biztos abban, hogy amikor a járvány után újra közösségbe járhatnak majd az emberek, akkor nagyon sokan fognak érdeklődni a színvonalas magyar kultúra iránt.



Döntött a zágrábi Kisebbségi Tanács – újabb rekordnagyságú támogatás a horvátországi magyarságnak

Az április 14-én megtartott elektronikus ülésén döntött a zágrábi Kisebbségi Tanács (KT) az idei állami költségvetésben jóváhagyott összeg elosztásáról a nemzeti kisebbségi egyesületek programjai között. A magyar kisebbség programjaira újabb rekordösszegű támogatást ítélték meg. Idén még több magyar szervezet kapott támogatást, 9 megyéből 48 egyesület programját, működését támogatja a KT. A nemzeti kisebbségi szervezeteknek idén az állami költségvetésből összesen 47.594.500 kuna áll rendelkezésükre, 4,2 millióval több, mint 2020-ban. Ami a magyarság támogatását illeti, 2017 óta jelentős emelkedést tapasztalhatunk; Jankovics Róbert képviselő mandátumának a kezdete óta azért dolgozik, hogy a magyar egyesületeknek szánt összegek emelkedjenek, valamint hogy minél több magyar szervezet, kultúregyesület és intézmény részesüljön támogatásban. Munkája nem eredménytelen, idén még több szervezet részesült támogatásban, és az összeg is jelentősen nőtt, különösen, ha a 2017 előtti időszakot vesszük figyelembe. „A horvátországi magyar közösség már sok évvel ezelőtt is megérdemelte volna, hogy rendezvényei és a sok önkéntes munkája megfelelő anyagi támogatásban részesüljön. Sajnos csak az elmúlt pár évben sikerült a támogatást megfelelő szintre hozni, és ez az elért nivå az idén tovább emelkedett, hiszen a tavalyi 5,2 millióról 6 millióra nőtt az összeg, azaz 754.000 kunával többet fordíthatunk kulturális autonómiánk fenntartására és fejlesztésére” – mondta Jankovics.